

Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης του Αμπελοοινικού τομέα 2014-2018

Μαρία Σιακαλλή

Λειτουργός Ευρωπαϊκών Θεμάτων
στο Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων

Το 2008, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προέβη στη μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα, στοχεύοντας στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των οινοπαραγωγών της Ένωσης και στην εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης στον αμπελοοινικό τομέα. Τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα της μεταρρύθμισης αυτής, περιελάμβαναν ένα προσωρινό Καθεστώς εκρίζωσης για τρία χρόνια και τη σύσταση Εθνικών Προγραμμάτων Στήριξης σε πενταετή προγραμματισμό. Τον Οκτώβριο του 2013, ολοκληρώνεται η πρώτη πενταετής περίοδος, ενώ το Φεβρουάριο του 2013 το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων υπέβαλε τον προγραμματισμό που εγκρίθηκε από το Διοικητικό του Συμβούλιο, για εφαρμογή την περίοδο 2014-2018.

Εν αναμονή της έγκρισης του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020, το ποσό που έχει κατανομηθεί για την Κύπρο, σε σχετικό Κανονισμό, ανέρχεται σε €4.646.000/έτος. Σε περίπτωση που η έγκριση του ΠΔΠ προϋποθέτει ποσά χαμηλότερα, κάθε Κράτος Μέλος υποχρεούται να υποβάλει νέο πενταετή προγραμματισμό προσαρμοσμένο στα νέα οικονομικά δεδομένα. Τα Μέτρα τα οποία έχουν επιλεγεί για εφαρμογή την εν λόγω περίοδο είναι τα ακόλουθα:

- Προώθηση σε αγορές Τρίτων Χωρών: Το Μέτρο αποτελεί σημαντικό εργαλείο προβολής των οινικών προϊόντων της Κύπρου σε ξένες αγορές και ενθαρρύνει τις προσπάθειες των οινοποιών για εξεύρεση νέων αγορών και εξασφάλιση μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς.
- Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων: Στόχος του Μέτρου είναι η αναδιάρθρωση και η ποικιλιακή μετατροπή των αμπελώνων με σύγχρονες καλλιεργητικές πρακτικές και με ποικιλίες που παρέχουν μεγαλύτερες ευκαιρίες αξιοποίησης και δυνατότητες παραγωγής.
- Ασφάλεια συγκομιδής: Το Μέτρο αποτελεί μέσο πρόληψης για σκοπούς αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης και διασφάλισης του εισοδήματος των αμπελοουργών από απώλειες που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, ασθένειες ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς.
- Επενδύσεις σε οινοποιητικές Μονάδες: Το Μέτρο έχει ως στόχο την ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του οινοποιητικού κλάδου, μέσω του εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας και της αναβάθμισης της τεχνολογικής υποδομής των οινοποιητικών μονάδων, για παραγωγή και διάθεση υψηλής ποιότητας προϊόντων.
- Πρώιμος τρύγος: Το Μέτρο προνοεί την ολική καταστροφή των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει, με στόχο την εκμηδένιση της απόδοσης του αμπελώνα που συμμετέχει στο Μέτρο.
- Απόσταξη υποπροϊόντων για παραγωγή αλκοόλης για βιομηχανικούς ή ενεργειακούς σκοπούς: Το Μέτρο δεν αναμένεται να έχει ουσιαστική ανταπόκριση, όμως πρέπει να συμπεριληφθεί προκειμένου να αποτελέσει διέξοδο για όσους οινοποιούς δεν επιλέγουν τη διαδικασία της ελεγχόμενης απόσυρσης των υποπροϊόντων οινοποίησης.

Τα Μέτρα, συγκροτούν μια πλήρη και συνεκτική δέσμη καινοτόμων δράσεων, που καλύπτουν το σύνολο της παραγωγικής αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της προώθησης και της προβολής, και αναμένεται να συμβάλουν, ουσιαστικά, στην ανάκαμψη της ανταγωνιστικότητας του οινικού μας τομέα και στη δημιουργία μιας νέας δυναμικής ανάπτυξης. Με γνώμονα την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Στήριξης του Αμπελοοινικού τομέα 2009-2013, καθώς και τη συμβολή των εμπλεκόμενων Φορέων που θα προκύψει μετά από σειρά διαβουλεύσεων που θα πραγματοποιηθούν, στόχος είναι να δημιουργηθούν οι συνθήκες στις οποίες να επωφεληθεί, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ο αμπελοοινικός τομέας της Κύπρου.

Στον Πίνακα καταγράφονται τα Μέτρα που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο 2009-2013, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά που εκταμιεύθηκαν κατά την εν λόγω περίοδο. Παράλληλα, κατανέμονται τα ποσά που αφορούν την εφαρμογή των Μέτρων που έχει επιλέξει το ΣΑΠ, για την πενταετία 2014-2018. Η Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προνοεί δυνατότητα τροποποίησης του προγραμματισμού δύο φορές εντός του έτους και δεν υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς πόρων από ένα οικονομικό έτος σε επόμενο. Οποιαδήποτε ποσά δεν εκταμιευθούν σε ένα οικονομικό έτος χάνονται. Όσον αφορά την προηγούμενη πενταετία η εκταμίευση των πόρων έφτανε στο 100% των διαθέσιμων κονδυλίων.

Πίνακας: Κατανομή των πόρων για την εφαρμογή των Μέτρων του Εθνικού Προγράμματος Στήριξης του Αμπελοοινικού τομέα

Μέτρα	Ποσό ανά οικονομικό έτος (€ '000ς)										
	2009**	2010**	2011**	2012**	2013***	2014***	2015***	2016***	2017***	2018***	Σύνολο
1. Προώθηση σε αγορές Τρίτων Χωρών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	2.000,00
2. Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων	1.851,22	1.491,46	2.473,54	3.470,64	3.628,78	2.482,50	2.482,50	2.505,00	2.527,50	2.550,00	25.463,14
3. Πρώιμος τρύγος	0,00	256,00	518,29	65,74	0,00	*	*	*	*	*	840,03*
4. Ταμεία αλληλοβοήθειας	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Ασφάλεια συγκομιδής	0,00	82,67	115,04	200,56	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	1.598,27
6. Επενδύσεις	897,78	1.873,87	689,50	952,06	814,22	1.563,50	1.563,50	1.541,00	1.518,50	1.496,00	12.909,93
7. Απόσταξη υποπροϊόντων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*	*	*	*	*	*
Σύνολο	2.749,00	3.704,00	3.796,37	4.689,00	4.643,00	4.646,00	4.646,00	4.646,00	4.646,00	4.646,00	42.811,37

* Θα διατηρηθεί η δυνατότητα ενεργοποίησης του μέτρου σε περίπτωση που οι συνθήκες το απαιτούν

** Κονδύλια που έχουν εκταμειωθεί

*** Διαθέσιμα κονδύλια για εκταμίευση